

on Volyn as a perspective for this region organizational form of realization of tourist business. The necessity of forming of terms of effective realization of projects of agro-tourism on Volyn and recommendations are presented in relation to activation of further development of agro-tourism in the investigated region.

The development of the tourism industry as a factor in Volyn transformational changes in the economy of the region and the country as a whole contributes to the introduction of qualitative changes in the environment characteristic of innovative development, increases the ability of the region to organize the most appropriate in a certain place at a certain time and under certain conditions forms of tourism business, activities, events; characterizes the readiness of the tourism industry and local infrastructure to ensure proper quality of tourism services. Among the priorities of the use of the tourist potential of Volyn should highlight the accelerated development of agro-tourism, which can act as a catalyst of economic restructuring, demographic ensure stability and to address urgent social and economic problems in the rural areas of Volyn region. Given this, it is important to realize the existing rich tourism potential through effective policy of government regulation, including at the regional level. As part of this paper summarizes the main challenges to the implementation of projects of rural tourism in Ukraine and formed their solutions through the formation of appropriate conditions. Implemented support for the importance of agro-tourism development under the influence of modern trends in the development of tourism, given the characteristics of the current state and perspectives of development of agro-tourism in Volyn as a promising region for the organizational form of the tourism business. Provide recommendations to enhance the further development of agro-tourism in the region studied.

Key words: agro-tourism, Volyn, Volyn region, rural tourism, agro-farmstead, progress of tourism trends, projects of of tourism, tourist activity.

Рецензент: проф. Брич В.Я.

Надійшла 01.04.2015р.

УДК 330.15:477.84

Світлана НОВИЦЬКА

МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В МЕЖАХ ПЕРСПЕКТИВНОГО РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ "ПОДІЛЬСЬКЕ НАДЗБРУЧЧЯ"

У роботі розглянуто питання можливостей розвитку екологічного туризму в межах перспективного регіонального ландшафтного парку (РЛП) "Подільське Надзбруччя". Обґрунтовано актуальність розвитку екологічного туризму в межах перспективного РЛП "Подільське Надзбруччя" з метою більш раціонального використання природних рекреаційних ресурсів, підвищення екологічної свідомості громадян, дотримання інтересів місцевих жителів. Створення РЛП "Подільське Надзбруччя" зможе забезпечити значну різноманітність циклів екотуристичних занять: пізнавальних, розважальних, оздоровчих, зміну вражень та постійний контакт з природою у поєднанні з низькими фінансовими витратами.

Ключові слова: екологічний туризм, регіональний ландшафтний парк, функціональні зони, екотуристичні заняття.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Розвиток екологічного туризму сприяє зростанню економіки, створенню нових робочих місць, підготовці кваліфікованих кадрів, збереженню екологічної рівноваги, підвищенню екологічної свідомості громадян, сталому розвитку місцевої громади. Ці особливості роблять його актуальним і перспективним для Тернопільської області, особливо в умовах сучасної соціально-економічної кризи, коли в області не працюють великі підприємства, сповільнилось будівництво, більшість населення проживає в селах, у громадян значно знизилась платоспроможність і люди обирають відпочинок у своєму регіоні, який не вимагає значних фінансових затрат. Природні парки виступають центром екотуристичної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання обґрунтування розвитку екотуризму на основі національних і регіональних ланд-

шафтних парків в останні роки набуло певної актуальності. Йому присвячені наукові праці В. Гетьмана, С. Кукуруди, О. Мудрака, Л. Кирилюка, Л. Царика, Ю. Зінька, В.Брусака, В.Смаля, І. Смаля, О.Кускова, В. Храбовченка, О. Дмитрука, П.Царика, Л. Савчин, Й.Бундзяка, Ж. Бучко.

Метою даного дослідження є вивчення можливостей розвитку екологічного туризму в межах перспективного регіонального ландшафтного парку "Подільське Надзбруччя".

Виклад основного матеріалу. Протяжність проектного РЛП "Подільське Надзбруччя" складає 9 км з півночі на південь і 7 км із заходу на схід, обмежена населеними пунктами смт. Скала-Подільська, сс. Іванків, Мушкатівка, Слобідка-Мушкатівська, Цигани, Бурдяківці, Вовківці. Підрахунки максимального рекреаційного навантаження проводилися за методикою, розробленою науковими працівниками Державної служби заповідної справи

Мінресурсів України [5] за типами ландшафту для РЛП "Подільське Надзбруччя" складає для паркового – 14,2 люд./день/га; для лісового – 12,1 люд./день/га; для нелісового – 13,7 люд./день/га. Потенційна рекреаційна ємність РЛП по сезонах: зима – 9,5 тис. люд., літо – 14,9 тис. люд.

Площа проєктованого РЛП "Подільське Надзбруччя" становить орієнтовно 4000 га, з яких площа заповідної зони – 59 га, зони регульованої рекреації – 2100 га, площа зони стаціонарної рекреації – 41 га, площа господарської зони – 1800 га.

Територія парку розташована у південно-східній частині Тернопільської області у межах Тернопільської структурно-пластової рівнини, що, порівняно з оточуючими грядями, займає більш низький рівень у рельєфі. Поверхня рівнини плоска, слабохвиляста, злегка нахилена на південь-південний – схід. Природні комплекси представлені міждолинними хвилястими (балочними) рівнинами з опідзоленими і звичайними чорноземами, а також крутими схилами річкових долин, вкритими грабово-дубовими лісами. Естетично виглядають скелясті береги р. Збруч в районі смт. Скала-Подільська – так звані "стілки" [6].

За кліматичними умовами територія парку знаходиться в Південному кліматичному районі, що характеризується найбільш сприятливими умовами для літніх видів рекреації (найбільша тривалість періоду з комфортними і субкомфортними умовами). Комфортні погоди панують тут починаючи з червня (30 % - комфортні, 50-70 % субкомфортні погоди), практично весь липень, і більшу частину серпня.

Гідрографічна мережа представлена рр. Збруч та Циганська. Річка Збруч, лівий доплив Дністра, має каньйоноподібну долину, із звистим річищем, трапляються пороги, ширина 15-25 м, глибина до 2,5 м. Швидкість течії в межень – 0,2-0,6 м/с. На берегах розміщені численні зони відпочинку. Річка може використовуватися для сплавів на плотах, каное, байдарках. Річка Циганська, ліва притока Нічлави, з V – подібною, іноді каньйоноподібною долиною. На р. Збруч знаходиться П'ятничанське водосховище, на якому в основному здійснюються неорганізовані форми рекреації, сприятливе для короткотривалого відпочинку і відпочинку вихідного дня. На р. Циганська знаходиться Мушкатівське водосховище, на якому здійснюються організовані (на основі турбази "Збруч") і неорганізовані форми рекреації, сприятливе для короткотривалого і довготривалого відпочинку і відпочинку вихідного дня. Дещо обмежуючим фактором рек-

реаційного використання р. Циганська і Мушкатівського водосховища є посередня якість води, яка є важливою для пляжно-купального відпочинку, і необлаштованість пляжів, а також значна кількість завалів, мілін, перекатів, дамб і ГЕС, що є важливим для сплаву по р. Збруч.

Природна рослинність представлена грабово-дубовими лісами: граб звичайний, дуб звичайний та скельний, в'яз гірський, береза бородавчаста, липа серцелиста, клен гостролистий, клен польовий, зрідка – береза, осика, черешня. Тваринний світ представлений ссавцями: кроти, їжаки, заєць-русак, дикі свині, козулі звичайні; птахами: шпак звичайний, жулани, зозуля і іволга звичайні, горлиці, зеленяки, славки чорноголові, чаплі; земноводними: трав'яна і гостроморда жаби, квакша, червоночерева кумка, звичайна і зелена ропухи; плазунами: прудка та живородяща ящірки, зрідка трапляються мідянки [6].

Функціональне зонування території РЛП "Подільське Надзбруччя" показано на картограмі (рис. 1).

Основу заповідної зони проєктованого РЛП будуть складати 1 парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва, 1 ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення, 5 ботанічних, 1 геологічна і 1 зоологічна пам'ятки природи місцевого значення загальною площею 59,2 га, що складає 1,5% від площі РЛП. Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, що складатимуть заповідну зону РЛП "Подільське Надзбруччя" подано в таблиці 1.

В лісах є умови для розвитку любительської рекреації, а водосховища сприятливі для рибної ловлі і пляжно-купального відпочинку.

Перелік екологічних стежокі туристичних маршрутів, які пропонується створити в РЛП "Подільське Надзбруччя":

-*спелеологічний*: смт. Скала-Подільська – с. Збручанське (печера Збручанська) – с. Кривче (печери Глинка (1,2), Кришталева, На Хомах (хутір Хоми), Двох озер, Середня, Славка, Тимкова Скала) – с. Сапогів (печера Ювілейна) - с. Королівка (печера Оптимістична) – с. Стрільківці (печера Озерна) - с. Монастирок (печера Язичеська) – с. Більче-Золоте (печера Вертеба) – с. Улашківці (печера Улашківська) – с. Залісся (печера Млинки) – с. Угринь (печера Угринь);

-*історико-краєзнавчий автомобільний* маршрут: смт. Скала-Подільська (руїни замку (1518 р), замковий палац (XVIII ст.), порохова башта (XVI ст.) римо-католицький костіол Вознесіння Діви Марії (1719 р), церква Успіння Пресвятої Богородиці (1917 р), церква Св.

Миколая (1882 р), каплиця (кін. XIX ст.), польський народний дім (1930 р), оборонні споруди (XVI - XVIII ст.), оранжерея (кін. XIX ст.) – с. *Іванків* (церква (1847 р), дерев'яна дзвіниця (XVII ст.), іванівські 200-річні липи) – с. *Мушкатівка* (церква Св. Петра і Павла (1901 р), археологічні пам'ятки давньоруської культури) – м. *Борщів* (церква Успіння Пресвятої Богородиці (1886 р), краєзнавчий музей з унікальною експозицією трипільської культури, знайдених в печері Вертеба, залишки городища часів Київської Русі) – с. *Вовківці* (могильник часів Київської Русі (IX- XIII ст.) і поселення черняхівської культури (II –V ст.), Миколаївська церква (1780 р)) – с. *Сапогів* (дерев'яна церква і дзвіниця Св. Миколая (1777 р)) – с. *Кривче* (руїни замку (1639 р), дві башти

і оборонні мури (1650 р), дерев'яна церква Вознесіння Христового (1760 р), церква Покрови Пресвятої Богородиці (1856 р), **печери** Кришталева, На Хомах, Середня, Славка, Тимкова Скала, Двох озер, Глинка) – с. *Гермаківка* (дендрологічний парк, Успенський православний храм (1758 р), рештки Траянових валів, гіпсова печера "Двох озер") – с. *Кудринці* (руїни замку (XVI ст)) – с. *Більче-Золоте* (парк садиби Сапіг (1800 р), усипальниця Сапіг (XVIII ст), печера "Вертеба") – с. *Монастирок* (Давньослов'янський печерний храм (IX ст.), церква Воздвиження Чесного Хреста (XVIII ст), келії василіанського монастиря) – с. *Висічка* (руїни замку (XVII – XVIII ст.), дерев'яна Миколаївська церква з дзвіницею (1763 р)) – *снт. Скала-Подільська*;

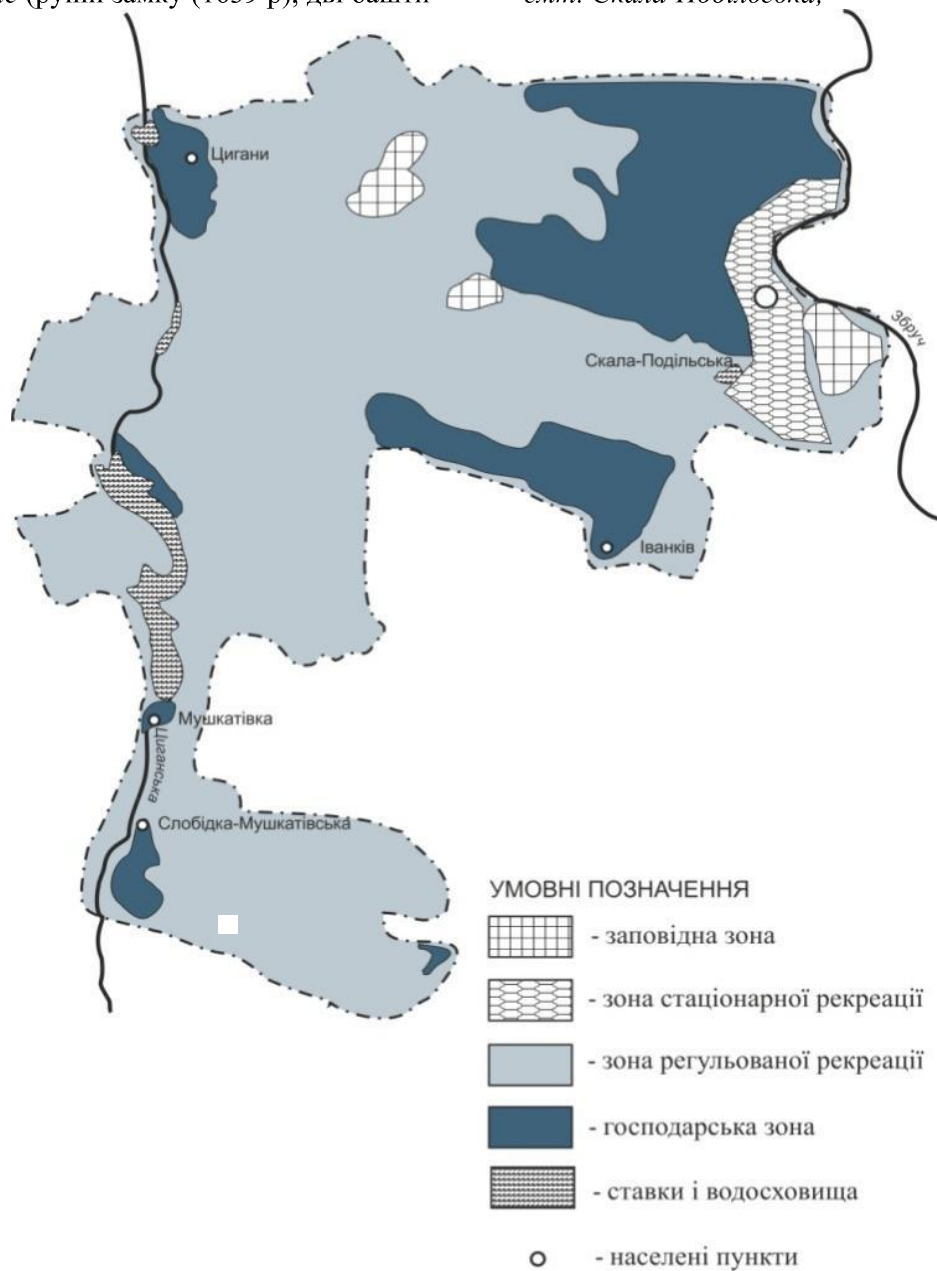

Рис. 1. Схема функціонального зонування перспективного РЛП "Подільське Надзбруччя"

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, що складатимуть заповідну зону РЛП "Подільське Надзбруччя"

Назва об'єкту	Площа, га	Категорія, тип заповідності	Розташування	Коротка характеристика
Урочище «Подільська бучина» в Іванкові	20	Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення	с. Іванків, Скала-Подільське л-во, кв. 93,94,97,98.	Унікальний залишок Подільської бучини, що відзначається найвищою продуктивністю і біологічною стійкістю – еталон генофонду.
Відслонення силуру в Скала-Подільській	0,10	Геологічна пам'ятка природи місцевого значення	смт. Скала-Подільсь-ка, правий берег Збруча, біля фортеці	Типове відслонення силурійських відкладів скальської серії.
Скала-Подільська діброва	12,90	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Скала-Подільське л-во, кв. 74 в.6,10	8Д1Я1Г, 80р., Б-1, п -0,7, dc-32 см, Нс-24, Д2, запас на 1 га 280 куб. м.
Куртина дуба червоного	0,20	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Скала-Подільське л-во, кв. 74 в.1	10 Дч, 90р., Б-1, п-0,9, dc-60 см, Нс-30 м, ДЗ, запас на 1 га 220 куб. м.
Скала-Подільський парк	26	парк – пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.	Смт. Скала-Подільська, територія турбази «Збруч».	Парк заснований в кінці XVIII ст. в ландшафтному стилі. У парку зростає 98 видів деревно-чагарникових порід.
Іванківські липи	0,20	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	На околиці с. Іванків	Десять 200-річних лип дрібноли-стих діаметром понад 100 см.
Скала-Подільський ясен	0,02	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Скала-Подільське л-во, кв. 55 в.3	Ясен віком 160 років і діаметром 103 см.
Вікові дуби	0,08	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення	Скала-Подільське л-во, кв. 109	Чотири 200-річні дуби діаметром 112 – 118 см.
Скала-Поділ. колонія чапель	10,5	Зоологічна пам'ятка природи місцевого значення	Скала-Подільське л-во, кв. 85 кв.12	В кронах дубових насаджень селяться сірі чаплі.

-сплав на байдарках, каное, катамаранах: смт. Скала-Подільська – с. Підпилип'я слід зважати на велику кількість на шляху завалів, мілин, перекатів, дамб і ГЕС. Зокрема: за смт. Скала-Подільська в районі млина, за П'ятничанами – ГЕС, за с. Бережанка – в районі млина, за с. Підпилип'я – мілини, с. Шустівці – багато перекатів, зате перед селом – рибні місця, с. Чернокозинці – острів, багато мілин, каміння, с. Кудринці – в районі ГЕС, с. Завалля – ГЕС, багато перекатів, острівки, мілини, с. Боришівка – перекаат з мілинами, камінням. Сплав варто планувати з червня по серпень.

Також в парку склалися умови для розвитку наукового (навчального, освітнього) напряму екотуризму (екологічний та етнографічний), що сприяє збереженню і відродженню місцевої природи і культури. Зокрема в безпосередній близькості від території РЛП в м. Борщів щороку відбуваються фестивалі "В Борщівському краї цвітуть вишиванки", "Борщів", фестиваль в Горошовій на свято Маланки. Створюється ринок збуту сувенірної продукції, предметів народних промислів, місцеві жителі залучаються до участі в театралізованих виставах, фестивалях, народних святах. Об'єктами вивчення для екотуристів можуть бути не лише природоохоронні і слабо змінені людиною території, але й території з порушеною екологічною ситуацією (наприклад два спецкар'єри: Скала-Подільський і Бурдяківський, також територія заводу з виготовлення сокових концентратів).

Зону стаціонарної рекреаціїв межах перспективного РЛП пропонується виділити в смт. Скала-Подільська, де буде розміщуватися ад-

міністрація парку, також готелі "Веста", "Тридев'яте царство", оздоровчий комплекс "Збруч".

Наймасовішими відвідувачами парку є насамперед жителі смт. Скала-Подільська і сс. Іванків, Мушкатівка, Слобідка-Мушкатівська, Цигани, Бурдяківці, Гуштин. В зоні безпосередньої доступності РЛП проживає близько 10,5 тис. населення, ще близько тридцяти тисяч відвідувачів представлені жителями мм. Тернопіль і Борщів та автотуристами з інших населених пунктів, подорожуючих до Кам'яця-Подільського і Хотина. Також потенційними відвідувачами парку є мешканці населених пунктів Хмельницької області, що прилягають до території парку. Окрім цього, кількість відвідувачів можна збільшити за рахунок школярів і студентів, що вивчають природу і історію рідного краю в рамках навчальних практик і екскурсій.

РЛП "Подільське Надзбруччя" знаходиться на відстані усього 15 км від м. Борщів, і 120 км автошляхом (127 км залізницею) від м. Тернопіль. По території парку проходить автомобільна дорога регіонального значення Татарів – Косів – Коломия – Борщів – Кам'янець-Подільський, а також автошлях територіального значення Іване-Пусте – Гермаківка-Скала-Подільська, курсують численні пасажирські автобуси. Також по території парку проходить залізнична лінія Скала-Подільська – Вигнанка – Тербовля – Тернопіль.

Висновок. На основі досліджень рекреаційно-ресурсного потенціалу перспективного регіонального ландшафтного парку "Подільське Надзбруччя" визначено, що в ньому наявні

сприятливі умови для розвитку тут екологічного туризму. Незважаючи на низку проблем, таких як відсутність розвинутої інфраструктури, якісної реклами, поглибленої інформації про туристичні послуги тощо, створення регіонального ландшафтного парку, а також органу управління ним дозволить використовувати

частку доходів від екотуризму для забезпечення охорони навколишнього середовища, наукових досліджень території та екологічних освіти туристів, сприятиме цілеспрямованому розвитку рекреаційної інфраструктури, урізноманітненню видів рекреаційних послуг, соціально-економічному розвитку регіону.

Література:

1. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України. Термінологія. Оцінка ресурсів. Паспортизація регіонів. Видатні іноземці. Навчальний посібник/ О.О. Бейдик. – К.: Альтерпрес, 2009. – 400 с.
2. Герасимов И.П. Национальные парки как форма использования и организации территории для отдыха и туризма / И.П. Герасимов, В.С. Преображенский // Изв. АН СССР. Серия География.- 1979. - №5 – С. 32-35.
3. Гетьман В. Рекреаційна діяльність в регіональних ландшафтних парках України / В. Гетьман // Географія та основи економіки в школі. –2004. - № 1. – С. 35-41.
4. Куценко В. Стратегія формування високотехнологічного туристського комплексу України /В. Куценко // Краєзнавство. Географія. Туризм. № 12(593), березень, 2009. – С. 6-7.
5. Методичні рекомендації щодо визначення максимального рекреаційного навантаження на природні комплекси та об'єкти у межах природно-заповідного фонду України за зонально-регіональним розподілом / Техн. ред. І.В. Соломаха. – К.: В-во Укр. фітосоціологічного центру, 2006. – 51 с.
6. Свинко Й.М. Нарис про природу Тернопільської області: геологічне минуле, сучасний стан / Й.М. Свинко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 192с.

References:

1. Beidyk O.O. Rekreatsiini resursy Ukrainy. Terminolohiia. Otsinka resursiv. Pasportyzatsiia rehioniv. Vydatti inozemtsi. Navchalnyi posibnyk/ O.O. Beidyk. – K.: Alterpres, 2009. – 400 s.
2. Herasymov Y.P. Natsionalnye parky kak forma yspolzovaniya y orhanyzatsyy terrytoryy dlia otdykha y turyzma / Y.P. Herasymov, V.S. Preobrazhenskyi // Yzv. ANSSSR. Seryia Neohrafiya.- 1979. - №5 – S. 32-35.
3. Hetman V. Rekreatsiina diialnist v rehionalnykh landshaftnykh parkakh Ukrainy / V. Hetman // Neohrafiia ta osnovy ekonomiky v shkoli. –2004. - № 1. – S. 35-41.
4. Kutsenko V. Stratehiia formuvannia vysokotekhnolohichnoho turystskoho kompleksu Ukrainy /V. Kutsenko // Kraieznavstvo. Neohrafiia. Turyzm. № 12(593), berezen, 2009. – S. 6-7.
5. Metodychni rekomendatsii shchodo vyznachennia maksimalnoho rekreatsiinoho navantazhennia na pryrodni komplekxy ta obiekty u mezhakh pryrodno-zapovidnoho fondu Ukrainy za zonalno-rehionalnym rozpodilom / Tekhn. red. I.V. Solomakha. – K.: V-vo Ukr. fitosotsiolohichnoho tsentru, 2006. – 51 s.
6. Svyenko Y.M. Narys pro pryrodu Ternopilskoi oblasti: heolohichne mynule, suchasnyi stan / Y.M. Svyenko. – Ternopil: Navchalna knyha – Bohdan, 2007. – 192s.

Резюме:

Новицкая С.Р. ВОЗМОЖНОСТИ РАЗВИТИЯ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА В ГРАНИЦАХ ПЕРСПЕКТИВНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКА "ПОДОЛЬСКОЕ НАДЗБРУЧЬЕ".

В статье рассмотрены возможности развития экологического туризма в перспективном ландшафтном парке "Подольское Надзбручье". Обусловлена актуальность развития экологического туризма в границах перспективного регионального ландшафтного парка "Подольское Надзбручье" с целью более рационального использования природных рекреационных ресурсов, соблюдения целостности экосистем, повышения экологического сознания населения, соблюдения интересов местных жителей.

Создание РЛП "Подольское Надзбручье" сможет обеспечить значительное разнообразие циклов экотуристических занятий: познавательных (ознакомление с культурно -историческими , этнографическими , природными объектами территории), развлекательных (рыбная ловля, сбор грибов, орехов, ягод, лекарственных растений, прогулки на лодках), оздоровительных (плаванье в водоемах, походы на байдарках, физический труд), смена впечатлений и постоянный контакт с природой в сочетании с низкими финансовыми затратами.

В работе наведена предложенная площадь РЛП "Подольское Надзбручье", максимальная рекреационная нагрузка по типам ландшафта РЛП "Подольское Надзбручье", что составляет для паркового – 14,2 чел./ день/га; для лесного – 12,1 чел./день/га; для нелесных – 13,7 чел./день/га, а также потенциальную рекреационную ёмкость РЛП по сезонам.

Проанализированы природные предпосылки развития экологического туризма в пределах РЛП "Подольское Надзбручье", а именно климатические условия, гидрографическая сеть, растительный и животный мир. Особое внимание уделяется функциональному зонированию территории РЛП, на основе которого создана картосхема. Выделены заповедная зона, зона стационарной рекреации, регулируемой рекреации, а также хозяйственная зона. Предложено создать спелеологический, историко-краеведческий и спортивный туристические маршруты по РЛП "Подольское Надзбручье". В зоне непосредственной доступности РЛП проживает около 10,5 тыс. населения, еще несколько тысяч посетителей представлены жителями г. Тернополь и автопутниками из других населенных пунктов. Проанализирована транспортная доступность парка.

Ключевые слова: экологический туризм, региональный ландшафтный парк, функциональные зоны, экотуристические занятия.

Summary:

Novytska S.R. ECOLOGICAL TOURISM OPPORTUNITIES IN THE PERSPECTIVE LANDSCAPE PARK "PODOLSKIE NADZBRUCHYA".

This article describes opportunities for the development of eco-tourism in the perspective landscape park "Podolske Nadzbruchya". The importance of eco-tourism within the perspective regional landscape park "Podolske Nadzbruchya" is proved in order to use the natural recreative resources more effective, keeping the integrity of ecosystems, increasing of environmental awareness, following the interests of local residents.

The creation of the RLP "Podolske Nadzbruchya" can provide a significant cycles variety of eko-tourism occupation: cognitive (knowledge of the cultural, historical, ethnographic, natural objects of the territory), entertaining (fishing, boating, picking of mushrooms, nuts, berries, herbs), recreational (swimming in ponds, physical activity, canoeing); it also can provide the change of impressions and contact with nature in combination with low financial expends.

In the article there is the proposed area of the RLP "Podolske Nadzbruchya", maximum recreational load of landscape types of RLP "Podolske Nadzbruchya", which forms 14.2 people./day/ha for the park landscape; 12,1 people/day/ha for the forest landscape; 13,7 people/day/ha for the not-forest landscape as well as the RLP potential recreational capacity for each season.

The natural preconditions for the development of ecotourism within the RLP "Podolske Nadzbruchya", namely climate, hydrographic network, flora and fauna are analyzed in the article.

Functional recreation zoning RLP on the base of which the map was created is on the special place. The protected zone, stationary, controlled recreation area, as well as economy zone are highlighted. It is suggested to create speleological, history-etnographical and sports tourist routes for RLP "Podolske Nadzbruchya". About forty thousand five hundred people live in this zone and some thousand people from Ternopil and other settlements visit RLP regularly. Transport accessibility of the park is analyzed in the article.

Keywords: eco-tourism, regional landscape park, functional areas, ecotourism business.

Рецензент: проф. Царик Л.П.

Надійшла 20.03.2015р.